

[Schak Nielsen]

renten nede, når det offentlige står parat med tilskud og rentesikringer. Når det så alligevel går galt, ja, så forventer man simpelt hen, at staten rydder op efter sig.

Men når dette er sagt, så må jeg også sige, at lovforslagene giver udtryk for, at der her er foretaget nogle dispositioner i god tro til nogle økonomiske forudsætninger, som altså ikke kunne holde. Og det er i sig selv en alvorlig sag, når lovgivningen næsten lokker folk ud i dispositioner, der ikke rigtig er nogen baggrund for.

Det hele er jo et led i boligforlig, som retsforbundet ikke har ansvar for eller andel i, så det kan retfærdigvis ikke være vores opgave at tage medansvar for at gå ud til skatteyderne og opkræve yderligere de 25 mill. kr., der står i lovforslaget, så meget mere som vi mildest talt ser med den dybeste skepsis på den førte boligpolitik. Det må blive forligspartiernes opgave at påtage sig ansvaret for at skaffe disse penge. Men vi erkender, at der er mange mennesker, der kommer i en alvorlig klemme på et så vitalt område som boligen, og det er ikke nogen ønskesituation at være lejer i et højrentebyggeri, hvor udgiften bliver helt uoverskuelig for den enkelte familie. Her er ingen rentefradrag at ty til, som der er for ejerboligen. Vi vil derfor ikke modsætte os, at forligspartierne lapper lidt på skaden og bevilger penge. Man kan sige, at det manglede bare andet.

Vi vil fra retsforbundets side altså være velvilligt indstillet, men kritisk, under den behandling, der nu kommer i udvalget. Det hele er vel af midlertidig karakter, og fortidens synder kan man ikke blive ved at hænge sig i i al fremtid. Noget kunne tyde på, navnlig i regeringspartiet, at der åbner sig muligheder for en mere langsigtet politik og en ny og bedre boligpolitik, og her vil retsforbundet gerne tilsige sin positive støtte.

Vi står jo nu ligesom i en ny situation. Ifølge aviserne skulle alt inden for det sociale byggeri være udlejet. Det kan meget snart komme til at betyde boligknaphed, og det animerer til højere priser. Det animerer til større udstykning af ejerlejligheder i den gamle boligmasse, og det er nogle meget negative ting, der viser sig her.

Retsforbundet vil gerne støtte en grundlæggende lovgivning for at få en lavere rente og mindre en kapitalisering af de stigende jordværdier, for det er den eneste måde at

løse boligproblemet's gordiske knude på – men det begynder at haste.

Wilhelm (VS):

Regeringen ønsker, som den siger, et moratorium på $\frac{3}{4}$ år for at få bedre tid til at lave en langsigtet boligpolitik, og til dette moratorium skulle man bruge, går jeg ud fra, i sammenhæng disse 5 lovforslag om lejeværdireglerne, om den amtskommunale grundskyld og så de 3 boliglovforslag her. Hvis det er en sammenhæng, så synes jeg allerede vi kan konstatere, at der er en spændende situation, for det har regeringen ikke noget flertal for, det fremgik tydeligt af behandlingen af lejeværdiforslaget. Det vil sige, at man igen har klokket sådan i det, at man ikke engang kan skaffe sig det påståede pusterum, man havde brug for, efter nu at have forsømt, jeg ved ikke hvor lang tid med at forberede situationen, når boligforliget udløber om mindre end et år. Der har ikke i månedsvi været ét eneste møde i folketingets boligudvalg, der foregår intet. De her tre årstalsforslag kan måske føre til, at vi så kan sidde og nørkle med de dér årstal i nogle måneder. Det er altså en situation, hvor det nuværende boligforlig og hele boligpolitikken med ganske få undtagelser udløber om mindre end et år.

Så vidt jeg kan se, er der en mulighed for at få det moratorium, og det er ved at indføre et totalt huslejestop, et totalt boligudgiftsstop i det $\frac{3}{4}$ år, det her drejer sig om. Og det er næsten uanset, hvem man går hen og laver forlig med bagefter. Det er vist den eneste mulighed, der foreligger, for den foreligger tilsyneladende efter behandlingen i dag ikke på grundlag af det, som regeringen her har lagt frem.

Ellers synes jeg, at behandlingen her i dag har været interessant ved hele den historie, vi fik fra så at sige alle ordførere om lovforslag nr. L 219 om lejeværdien, hvor forfærdeligt det var med disse boligudgiftsstigninger, og i hvilken modstrid det var til indkomstpolitikken. Det har vi ikke fra de samme ordførere hørt ét ord om i forbindelse med disse tre boligudgiftsforslag, som drejer sig om lejerboligerne, til trods for at her er der endnu en gang stigninger, som er større end de gennemsnitlige stigninger, der er bebudet for parcelhusejere.